

OPONENTSKÝ POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU

Autor: Ing. Jozef Kubás, PhD.

Pracovisko: Fakulta bezpečnostného inžinierstva, Žilinská univerzita v Žiline

Názov habilitačnej práce: Dosahovanie požadovanej úrovne bezpečnosti v miestnej samospráve s dôrazom na krízové javy

Odbor habilitačného konania a inauguračného konania: Ochrana osôb a majetku priradená k odboru bezpečnostné vedy

Aktuálnosť habilitačnej práce

Závažné udalosti ako pandémia COVID-19, zemetrasenie v Turecku alebo vojnový konflikt na Ukrajine slúžia ako upozornenie na neočakávané krízy a potrebu riešiť bezpečnosť s dôrazom na krízové javy. Problematika bezpečnosti obcí predstavuje rozsiahly vedecký obor, ktorý sa zaobrá mnohými aspektmi bezpečnosti v rôznych kontextoch. Bezpečnosť je zložitým a dynamickým problémom, ktorý sa mení v závislosti od geografických, politických a sociálnych faktorov. Existuje široké spektrum prístupov, ktoré sa snažia merať bezpečnosť v obciach z rôznych perspektív pomocou objektívnej alebo subjektívnej stránky. Pri objektívnej bezpečnosti sa pozornosť venuje škále vplývajúcich indikátorov so snahou o pokrytie čo najväčšieho spektra a oblastí. V rámci týchto prístupov je možné identifikovať tie, ktoré berú do úvahy problematiku krízového manažmentu. Ak sa pozornosť zameria na subjektívnu stránku bezpečnosti, je možné sledovať jej najčastejšie prepojenie na kvalitu života obyvateľov. O to viac je zaujímavé, že problematika subjektívnej bezpečnosti je často zúžená na pocity strachu viazané na tresnú činnosť, kriminalitu a protispoločenskú činnosť, napriek tomu, že krízové javy dokážu zásadne ovplyvniť kvalitu života obyvateľov, ktorí sú nimi zasiahnutí. Aj preto je dôležité, aby nové výskumy zamerané na bezpečnosť riešili túto problematiku komplexnejšie. Množstvo aktuálnych prístupov merania bezpečnosti v obciach je pomerne všeobecných, prípadne slúžia na poukádzanie súčasného stavu. Častým problémom je, že dané prístupy sú informatívne s nízkou mierou využitia výsledkov. Preto je vhodné mať k dispozícii postup krokov, ktorý umožní správne hodnotenie aktuálneho stavu bezpečnosti a spôsob využitia tohto hodnotenia. To umožní zvyšovanie bezpečnosti v obciach s ohľadom na jej obyvateľov.

Naplnenie cieľa habilitačnej práce

Autor práce v úvode habilitačnej práce stanobil cieľ, ktorým bolo: *vytvoriť nový spôsob hodnotenia pripravenosti obyvateľov na mimoriadne udalosti v miestnej samospráve, jeho overenie vo vybranej obci a následne navrhnutie spôsobu využitia názorov obyvateľov na dosiahnutie potrebnej úrovne bezpečnosti v miestnej samospráve s dôrazom na civilnú ochranu a krízový manažment.* Cieľ práce je jasný, logicky koncipovaný a zodpovedá aktuálnym potrebám na riešenie problematiky. Tento stanovený cieľ práce bol splnený v plnom rozsahu.

Zvolené metódy a spracovanie habilitačnej práce

Jednotlivé kapitoly práce sú vhodne usporiadane a správne na seba nadväzujú čo umožnilo splniť cieľ stanovený v úvode práce. V prvej kapitole bola vykonaná hĺbková analýza

aktuálnych prístupov merania bezpečnosti doplnená o význam krízového manažmentu pri dosahovaní bezpečnosti. Druhá kapitola podrobne popisuje civilnú ochranu na Slovensku, pričom jasne ilustruje potrebu prípravy obyvateľstva na mimoriadne udalosti. O kvalite tejto kapitoly a spolupráce autora s praxou vypovedá viacero zdrojov, ktoré sa odvolávajú na osobnú komunikáciu autora so zamestnancami ministerstva vnútra. Nasledujúca kapitola obsahuje nový spôsob hodnotenia pripravenosti obyvateľov na mimoriadne udalosti, ktorý je následne verifikovaný vo vybranom prostredí obce. Štvrtá kapitola predstavuje spôsob dosiahnutia potrebnej úrovne bezpečnosti obce na krízové javy. Pozitívne hodnotím využitie CAF modelu 2020 a jeho implementovanie do rozpočtovacieho procesu. To umožní vyčleniť potrebné financie na zavedenie zmien potrebných na zvyšovanie bezpečnosti v obci. Prehľadnosť práce zvyšuje zhrnutie jednotlivých kapitol v samostatných podkapitolách, ktoré jasne popisujú čiastkové závery a súvislosti postupu spracovania práce. Autor v použitej literatúre uvádza 119 zdrojov, z čoho až 59 je zahraničných. Tiež sa odvoláva na niektoré svoje vedecké publikácie, čo svedčí o jeho kontinuálnom riešení problematiky.

Prínos práce pre rozvoj vzdelávania, teórie a praxe

Habilitačná práca ako celok, ale aj ako jednotlivé časti je kvalitne spracovaným dielom, ktoré má ambíciu zlepšovať problematiku civilnej ochrany a krízového manažmentu na Slovensku a v zahraničí. Jej využitie v študijných programoch umožní lepšie pripravovať budúcich krízových manažérov a zvyšovať bezpečnosť obyvateľov. Práca obsahuje nový spôsob hodnotenia bezpečnosti a metodický postup na zvyšovanie úrovne bezpečnosti s ohľadom na mimoriadne udalosti, čo môže napomôcť obciam pri dosahovaní potrebnej úrovne bezpečnosti.

Otzázky, námety do diskusie a celkové zhodnotenie habilitačnej práce

Autor v rámci predloženej práce preukázal odbornosť v danej problematike, prináša nové vedecké poznatky, ktoré umožnia zlepšiť problematiku civilnej ochrany a krízového manažmentu na Slovensku a v zahraničí. Pri obhajobe habilitačnej práce navrhujem, aby autor zodpovedal nasledujúce otázky:

1. Verifikácia spôsobu hodnotenia pripravenosti obyvateľov na mimoriadne udalosti poukázala na nedostatočnú pripravenosť obyvateľov krajského mesta Žilina. Prekvapil Vás daný výsledok? Ako si myslíte, že by dopadli výsledky, ak by sa verifikácia vykonala v malej obci?
2. V čom vidíte hlavné problémy pri vytváraní bezpečného prostredia na úseku civilnej ochrany a krízového riadenia v obciach?

Celkovo predložená práca zodpovedá požiadavkám kladeným na habilitačné práce a spĺňa podmienky kladené na úroveň habilitačnej práce. Na základe uvedeného hodnotenia odporúčam habilitačnú prácu k obhajobe a aby bol po úspešnej obhajobe uchádzačovi Ing. Jozefovi Kubášovi, PhD. udelený vedecko-akademický titul „docent“ v odbore.

Vo Vroclave, 18.03.2024

.....
prof. dr hab. inž. ZENON ZAMIAR, PhD.